

Prima instanță - (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) N. Mămăligă
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

ÎN C H E I E R E

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor către Consiliul Municipal Chișinău privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2015, Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor s-au adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul Municipal Chișinău prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr.3/85 din 19 mai 2015 cu privire la sistarea activității claselor primare și gimnaziale din Școala de Arte "Alexei Stîrcea" și instituționalizarea elevilor în instituțiile de învățământ general din municipiu.

Motivându-și în fapt acțiunea reclamanții au invocat că decizia adoptată de Consiliul municipal Chișinău este ilegală în fond și emisă cu încălcarea procedurii.

Au relatat că la 22 august 2015 a fost emisă dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 922-d, care permitea activitatea gimnaziului Școlii de Arte „Alexei Stîrcea” pentru anul de studiu 2014-2015.

Din luna mai a anului 2014 și până în luna aprilie a anului 2015, administrația Școlii de Arte „Alexei Stîrcea” și conducerea autorității publice locale, nu au organizat nici o adunare generală a părinților, elevilor gimnaziului pentru o informare pe caz, că gimnaziul a activat ilegal. Întru apărarea dreptului de legalizare a gimnaziului Școlii de arte „Alexei Stîrcea” au fost înaintate un șir de petiții, cu argumentări din partea părinților elevilor gimnaziului, care au fost adresate

conducerii Primăriei mun. Chișinău, conducerii Direcției Cultură și Direcției educație, tineret și sport a Consiliului Municipal Chișinău, Ministerului Educației, Ministerul Culturii, Guvernului și Parlamentului Republicii Moldova.

În cadrul Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”, elevii în clasele gimnaziale erau înmatriculați în bază de concurs și testarea aptitudinilor artistice, programul de studiu în gimnaziu fiind unul specific și neavând analogii în alte instituții de învățământ preuniversitar din Republica Moldova. Copii de la Gimnaziul Școlii de Arte „Alexei Stîrcea” au manifestat performanțe înalte la numeroase concursuri naționale și internaționale, iar în cei 20 de ani de activitate ai gimnaziului Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”, s-a creat o reputație și o atitudine socială, exprimată prin alegerea copiilor și părinților anume al acestui gimnaziu din sistemul municipal al instituțiilor preuniversitare de învățământ.

În luna martie a anului 2015 Direcția Cultură și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din cadrul Consiliului Municipal Chișinău, au pregătit un proiect de decizie înaintat Consiliului Municipal Chișinău privind sistarea activității gimnaziului Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”.

Menționează că în urma dezbaterilor din cadrul ședinței Consiliului Municipal Chișinău din 03 aprilie 2015, a fost adoptată decizia nr. 2/5 prin care a fost creat un grup de lucru format din 5 consilieri din cadrul Consiliului Municipal Chișinău, pentru examinarea problemei Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”.

La 22 aprilie 2015, a fost organizată o întâlnire a grupului de lucru, la care s-a prezentat și șefa Direcției Cultură din cadrul ședinței Consiliului Municipal Chișinău Lucia Culev, directorul adjunct al Direcției Generale Educație, Tineret și Sport din cadrul Consiliului Municipal Chișinău - V. Cujbă și directorul Liceului Sportiv nr. 3 - N. Pădureț cu părinții claselor primare I-IV a Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”.

La această întrunire părinții au fost separați pe cabinete conform claselor în care își fac studiile copiii lor, în care pe rând, intrau consilierii, din grupul de lucru împreună cu directorul Liceului Sportiv nr. 3 - N. Pădureț și un grup de profesori de la arte - I. Bogataia și S. Rotaru, care declarau că hotărîrea de a închide gimnaziul, este una definitivă.

La 24 aprilie 2015, a avut loc adunarea părinților elevilor claselor gimnaziale V-IX, părinții fiind anunțați în prealabil că vor veni și consilierii din cadrul Consiliului municipal Chișinău însă, adunarea a avut loc în lipsa acestora, la adunare fiind prezenți doar L. Culev, V. Cujbă și directorul Liceului Sportiv nr. 3 - N. Pădureț.

Consideră că grupul de lucru din consilierii Consiliului Municipal Chișinău pe cazul gimnaziului, nu a analizat profund situația, fiind influențați din start de autorii proiectului de decizie de sistare a activității Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”.

Relevă reclamanții că potrivit Notei Informative care însoțea Proiectul deciziei contestate, nu era indicat profilul gimnaziului Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”, nu se evidențiau nici un aspect pozitiv al activității gimnaziului, nici o analiză a indicatorilor de eficiență, performanță, nu conține un studiu minuțios al programului implementat în gimnaziul Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”. Timp de 20 ani, Școala de Arte Alexei Stîrcea” activează în două schimburi - în prima jumătate de zi - gimnaziu cu profil de artă, în a doua jumătate a zilei - activitatea extrașcolară în domeniul artelor la nivel de performanță.

La ședința Consiliului Municipal Chișinău, nu li s-a permis să participe și părinților copiilor care își fac studiile la Școala de Arte „Alexei Stîrcea”.

Mai indicau că consilierii Consiliului Municipal Chișinău au fost impuși grăbit, fiind dezinformați și influențați, să voteze decizia contestată la ședința extraordinară a CMC.

În opinia reclamantilor decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 3/5 din 19 mai 2015, a fost adoptată, inclusiv cu votul consilierului din fracțiunea PCRM - Mihail Garev, care de altfel, este director adjunct al Liceului Sportiv nr. 3 și a fost membrul grupului de lucru constituit conform deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr. 2/5 din 02 aprilie 2015. Toți membrii grupului constituit conform deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr. 2/5 din 02.04.2015, au fost prezenți la votarea deciziei nr. 3/85.

Mai menționau că în timpul dezbaterilor, consilierii din acest grup - Alexandru Grecu, Mariana Lungu, Vasili Gramă și Mihail Garev împreună cu directorul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport din cadrul Consiliului Municipal Chișinău, Tatiana Nadejda-Tverdohleb se adresau și influențau consilierii din sală ca să voteze proiectul de decizie privind sistarea activității claselor primare și gimnaziale a Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”.

Prin cererea de concretizare a acțiunii din 03 februarie 2016, reclamantii au solicitat admiterea cererii privind anularea Deciziei CMC nr. 3/85 din 19 mai 2015 privind sistarea activității claselor primare și gimnaziale din Școala de Arte ”Alexei Stîrcea” și instituționalizarea elevilor în instituțiile de învățământ general din municipiu, repararea prejudiciului moral cauzat copiilor minori - elevilor claselor primare și gimnaziale ale Școlii de Arte ”Alexei Stîrcea”.

Ulterior, reclamantii Pîrgari Ala, Ornovețchi Tatiana, Donică Ala, Cazac Svetlana au depus și alte cereri de concretizare prin care au solicitat încasarea din contul Consiliului Municipal Chișinău în beneficiul fiecărui reclamant în calitate de reprezentant legal a minorilor a câte 200 000 de lei prejudiciu moral

Cu cerere de concretizare privind prejudiciul moral cauzat copiilor minori a intervenit și reclamantul Baran Igor, solicitând admiterea acțiunii, încasarea din contul Consiliului Municipal Chișinău în beneficiul reclamantului Baran Igor în calitate de reprezentant legal, a prejudiciului moral cauzat copiilor minori.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 februarie 2016, s-a respins propunerea de recuzare a judecătorului Natalia Mămăligă.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Ala, Donică Ala și Baran Igor a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că Consiliului municipal Chișinău a fost în drept să adopte decizia contestată, aceasta fiind emisă potrivit prevederilor legale, conform competenței și procedurii stabilite. La adoptarea deciziei Consiliul municipal Chișinău a ținut cont de și de nota informativă a Direcției generale educație, tineret și sport în care a fost indicat că completarea claselor nu corespunde prevederilor ordinului ministrului Educației nr.905/ din 18 august 2014 „cu privire la componența numerică a grupelor/claselor în învățământul preuniversitar”, care stipulează că în învățământul primar și gimnazial, clasele se

constituie din cel puțin 25 elevi, sălile de clasă nu corespund cerințelor actelor normative cu referire la funcționarea instituției de învățământ secundar, școală nu dispune de școală sportivă, cabinet de informatică, cabinetele de chimie și fizică nu sunt dotate corespunzător, nu există bloc alimentar, iar alimentarea claselor primare se desfășoară cu abateri de la normele sanitare.

A mai reținut că în urma dezbaterilor din cadrul ședinței Consiliului municipal Chișinău din 03 aprilie 2015, a fost adoptată decizia nr.2/5 din 02 aprilie 2015, prin care a fost creat un grup de lucru format din cinci consilieri a Consiliului municipal Chișinău, pentru examinarea problemei Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”.

Faptă că consilierii aleși au participat la votarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.3/85 din 19 mai 2015, nu constituie temei de nulitate a actului contestat, dat fiind faptul că în atribuțiile consilierilor intră și expunerea pe marginea proiectelor de decizie a Consiliului municipal Chișinău, care se manifestă prin votare.

De asemenea, instanța a constatat că conform extrasului din Stenograma ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 19 mai 2015, reiese că decizia nr.3/85 din 19 mai 2015 a fost adoptată cu votul a 34 „pro” și altfel, chiar dacă s-ar exclude votul celor cinci consilieri care au votat decizia nominalizată, nu este de natura să afecteze valabilitatea actului administrativ.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 decembrie 2016, Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor, au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2016, solicitând casarea hotărârii menționate și admiterea cererii de chemare în judecată înaintată.

La 03 aprilie 2017 apelanții au depus apel motivat, prin care au solicitat și anularea încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 februarie 2016, prin care s-a respins propunerea de recuzare a judecătorului Natalia Mămăligă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, a fost respins recursul declarat de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor și s-a menținut încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 februarie 2016.

A fost respins declarat de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 noiembrie 2016.

La 19 decembrie 2017, Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 februarie 2016 și pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Ca temei de drept recurenței au indicat prevederile art. 432 alin.2) lit. a) b) și c) Cod de procedură civilă care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

În motivare, a reiterat că instanța de apel nu a apreciat corect împrejurările

cauzei, probele dosarului și astfel concluziile expuse sunt în contradicție cu materialele dosarului.

Recurenții susțin că concluziile instanței de apel sunt neîntemeiate, instanța nu a elucidat circumstanțele importante ale cauzei și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată la caz și neîntemeiat a respins argumentele apelanților.

Consideră că soluția instanțelor ierarhic inferioare este emisă cu încălcarea drepturilor și intereselor copiilor minori și cu încălcarea drepturilor părinților, privind asigurarea educației copiilor conform convingerilor filosofice, religioase și pedagogice. În mod eronat a interpretat art.141 alin.1) lit. j) din Codul educației și nefondat a concluzionat că sistarea activității claselor primare și gimnaziale ale Școlii de Artă „Alexei Stîrcea” nu necesită probe privind evaluarea eficienței activității acestor clase.

La examinarea apelului instanța de apel nefondat nu a aplicat prevederile art.25 alin.2) al Legii contenciosului administrativ și nu s-a pronunțat asupra legalității operațiunilor administrative, care au stat la baza emiterii deciziei contestate.

De asemenea, recurenții consideră că au fost încălcate și prevederile art.432 alin.3) lit.b) Cod de procedură civilă din motiv că la materialele dosarului lipsește dovada înștiințării legale a pârâtului despre ședința de judecată din 25 iulie 2017 și astfel instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 iulie 2017.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisori de comunicare, instanța de apel a expediat părților decizia motivată la 24 octombrie 2017, însă la materialele dosarului nu este dovada recepționării acesteia. Recurenții susțin că au recepționat-o la 13 noiembrie 2017.

Cererea de recurs a fost declarată la 19 decembrie 2017, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea

recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Cazac Svetlana, Ornovețchi Tatiana, Pîrgari Angela, Donică Ala și Baran Igor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari